

DEKLARACIJA O PARLAMENTARNOJ OTVORENOSTI

Pregled

Svrha

Deklaracija o parlamentarnoj otvorenosti je poziv nacionalnim parlamentima, kao i podnacionalnim i transnacionalnim zakonodavnim tijelima, od strane organizacija civilnog društva koje se bave monitoringom rada parlamenta (OMRP) na povećanu posvećenost otvorenosti parlamenta i angažovanju građana u rad parlamenta. OMRP postaju sve priznatije po važnoj ulozi koju igraju u obezbjeđivanju parlamentarnih informacija dostupnijim građanima, jačanju kapaciteta građana da učestvuju u parlamentarnim procesima, te poboljšanju parlamentarne odgovornosti. Pore toga što OMRP imaju jak interes u zagovaranju većeg pristupa vladinim i parlamentarnim informacijama, oni takođe prepoznaju potrebu za povećanim dijalogom saradnje sa parlamentima u svijetu o pitanjima parlamentarne reforme. Deklaracija je namijenjena ne samo kao poziv na akciju, već i kao osnova za dijalog između parlamenta i OMRP o unapređenju otvorenosti vlade i parlamenta, a i da bi se osiguralo da ta otvorenost dovodi do većeg angažovanja građana, odgovornijih predstavničkih institucija i, konačno, demokratskijeg društva.

Istorija

O Deklaraciji, koja se oslanja na različite osnovne dokumente potvrđene od strane međunarodne parlamentarne zajednice, se u početku raspravljalo na konferenciji lidera OMRP koju su koorganizovali Nacionalni demokratski institut (NDI), Fondacija Sunlight i Latinoamerička mreža za legislativnu transparentnost u Vašingtonu, Okrug Kolumbija. Konferencija je održana u periodu od 30.aprila do 2.maja 2012.godine uz podršku Omidyar mreže, Instituta za otvoreno društvo, Nacionalne zadužbine za demokratiju, Instituta Svjetske banke i Ambasade Meksika u SAD-u. Ažurirana verzija Deklaracije koja odražava prevladavajući konsenzus među učesnicima konferencije je nakon toga pregledana na konferenciji Otvorenih pravnih podataka u Parizu, koju su organizovali *Regards Citoyens*, *Centre d'études européennes de Sciences Po*, i *Médialab Sciences Po*, a koja je održana u periodu od 6-7 jula 2012.godine. Nacrt je dostupan onlajn za dostavljanje javnih komentara u periodu od 11.juna do 31. jula 2012.godine. Konačna verzija Deklaracije, koja se nalazi na web-stranici OpeningParliament.org je verzija inicirana na Svjetskoj konferenciji o e-parlamentu u Rimu na Međunarodni dan demokratije, 15. septembra 2012.godine.

Obim

Promovisanje kulture otvorenosti: Parlamentarne informacije pripadaju javnosti. Parlamentarne informacije bi trebalo da mogu ponovo da se koriste ili objavljuju od strane građana s ograničenjima koja su usko definisana zakonom. Da bi se obezbijedila kultura parlamentarne otvorenosti, parlament mora donijeti mjere kojima će obezbijediti aktivno učešće građana i slobodno civilno društvo, omogućiti efikasan monitoring rada parlamenta, i snažno štiti ova prava kroz svoju nadzornu ulogu. Parlament takođe mora obezbijediti da građani imaju pravnu

pomoć u ostvarivanju prava na pristup parlamentarnim informacijama. Parlament ima afirmativnu dužnost da podstiče razumijevanje funkcionisanja parlamenta od strane građana i dijeli primjere dobre prakse sa drugim parlamentima kako bi se povećala otvorenost i transparentnost. Parlament mora saradivati sa OMRP i građanima kako bi se osiguralo da parlamentarne informacije budu potpune, tačne i pravovremene.

Učiniti parlamentarne informacije transparentnim: Parlament je dužan da usvoji politike koje oobezbjeđuju proaktivno objavljivanje parlamentarnih informacija, te da periodično pregleda ove politike kako bi se iskoristili primjeri dobre prakse u razvoju. Parlamentarne informacije uključuju informacije o ulogama i funkcijama parlamenta, i informacije nastale tokom zakonodavnog procesa, uključujući i tekst usvojenog zakonodavstva i izmjene i dopune, glasove, dnevni red parlamenta i raspored, zapisnike sa zasijedanja plenarne sjednice i odbora, istorijske podatke, i sve ostale informacije koje čine sastavni dio parlamentarnog zapisnika, kao što su izvještaji sačinjeni od strane parlamenta ili za parlament. Parlament je dužan da obezbijedi informacije o upravljanju i administraciji parlamenta, službenicima u parlamentu i sveobuhvatnu i detaljnu informaciju o budžetu parlamenta. Parlament je dužan da obezbijedi informacije o obrazovanju, aktivnostima i poslovima svojih članova, uključujući i dovoljne informacije za građane kako bi donijeli informisan sud po pitanju njihovog integriteta i poštenja, i potencijalnog konflikta interesa.

Olakšavanje pristupa parlamentarnim informacijama: Parlament je dužan da obezbijedi da informacije budu široko dostupne svim građanima na nediskriminišućoj osnovi putem višestrukih kanala, uključujući i neposredni uvid, štampane medije, radio i uživo emitovanje i emitovanje na zahtjev. Fizički pristup parlamentu se mora se obezbijediti za sve građane, podložno prostornim i bezbjedonosnim ograničenjima, s jasno definisanim i javno dostupnim politikama za obezbjeđivanje pristupa medijima i posmatračima. Parlamentarne informacije takođe moraju biti dostupne besplatno, na više nacionalnih i službenih jezika, kao i putem instrumenata, kao što su rezimei pisani jednostavnim jezikom, koji pomažu da se osigura da parlamentarne informacije budu razumljive širokom spektru građana.

Omogućavanje elektronske komunikacije parlamentarnih informacija: Parlamentarne informacije se objavljuju onlajn u otvorenim i strukturisanim formatima koji omogućuju građanima da analiziraju i ponovo upotrebljavaju ove informacije koristeći cijeli niz tehnoloških alata. Parlamentarne informacije su povezane sa srodnim informacijama i lako se pretražuju, i grupno se preuzimaju kako bi se podstakao razvoj novih tehnologija za njihovo pretraživanje. Web-stranice parlamenta omogućuju komunikaciju s građanima i u društvima s ograničenom upotrebom interneta, olakšavajući pristup informacijama posrednicima, što može dodatno širiti informacije građanima. Web-stranice parlamenta nastoje da iskoriste interaktivne instrumente uključivanja građana i nude usluge dojava ili mobilne usluge. Parlament daje prednost korišćenju formata koji nisu vlasnički, i besplatnom softveru otvorenog koda. Parlament ima dužnost da osigura tehnološku upotrebljivost parlamentarnih informacija, garantujući privatnost licima koja pristupaju informacijama.

DEKLARACIJA O PARLAMENTARNOJ OTVORENOSTI

Preambula

BUDUĆI DA su inkluzivni, odgovorni, pristupačni parlamenti i zakonodavne institucije koji su sposobni da reaguju i pruže odgovor ključ demokratizacije zbog svojih ustavnih nadležnosti da donose zakone, zastupaju građane i nadgledaju sprovođenje izvršnih politika, i odražavaju interese građana;

BUDUĆI DA parlamentarna otvorenost omogućuje građanima da budu informisani o radu parlamenta, podstiče građane da se uključe u zakonodavni proces, dopušta građanima da parlamentarce drže odgovornima i obezbjeđuje da interesi građana budu zastupljeni;

BUDUĆI DA da su prava građana da učestvuju u upravljanju i pristupaju parlamentarnim informacijama utvrđena međunarodnim okvirima ljudskih prava i međunarodnim mjerilima i normama za demokratske parlamente usvojenim od strane međunarodne parlamentarne zajednice, i budući da su međunarodne institucije postavile snažan temelj za onlajn otvorenost;

BUDUĆI DA je početak digitalnog doba iz temelja promijenio kontekst javne upotrebe parlamentarnih informacija i očekivanja građana po pitanju dobrog upravljanja, i budući da tehnologija u razvoju podstiče analizu i ponovnu upotrebu parlamentarnih informacija obećavajući izgradnju zajedničkog znanja i obavljanje predstavničke demokratije;

BUDUĆI DA različitosti u tradiciji, iskustvu, resursima i kontekstu mogu uticati na pristup koji parlament zauzima po pitanju unapređenja otvorenosti, one ne umanjuju značaj unapređenja parlamentarne otvorenosti i transparentnosti;

BUDUĆI DA potrebu za parlamentarnom otvorenošću upotpunjuje potreba za širom otvorenosti države i budući da mnoge vlade sarađuju s organizacijama civilnog društva kroz inicijative kao što su Partnerstvo otvorene vlade kako bi razvili obaveze koje je moguće nadgledati u cilju postizanja transparentnije, efikasnije i odgovornije vlade;

BUDUĆI DA sve veći broj organizacija civilnog društva koje se bave monitoringom i podrškom radu parlamenta nastoji odigrati značajnu i saradničku ulogu u jačanju demokratske odgovornosti parlamenata i zahtijeva pristup parlamentarnim informacijama kako bi uspješno odigrale ovu ulogu, i budući da postoje brojni presedani snažne saradnje između parlamenata i organizacija za monitoring rada parlamenta (OMRP) koji svjedoče o naporima za većom otvorenosti parlamentarnih informacija;

STOGA, predstavnici OMRP zajednice razvili su i zalažu se da će unapređivati sljedeća načela parlamentarne otvorenosti.

Promovisanje kulture otvorenosti

1. Priznavanje javnog vlasništva nad parlamentarnim informacijama

Parlamentarne informacije pripadaju javnosti; građanima bi trebalo biti dopušteno da ponovo upotrebljavaju i objavljuju parlamentarne informacije, u cjelosti ili djelimično. Svi izuzeci ili ograničenja u odnosu na taj princip moraju biti usko definisani zakonom.

2. Unapređivanje kulture otvorenosti kroz zakonodavstvo

Parlament ima dužnost da donosi zakone, kao i interna pravila o postupku i kodekse ponašanja, koji jačaju podsticajno okruženje koje garantuje pravo javnosti na vladine i parlamentarne informacije, promovišući kulturu otvorene vlade, obezbjeđujući transparentnost političkog finansiranja, slobodu izražavanja i okupljanja, te osiguravajući angažovanje civilnog društva i građana u zakonodavnom procesu.

3. Zaštita kulture otvorenosti kroz nadzor

U ispunjavanju nadzorne funkcije, parlament je dužan da garantuje da se zakoni koji obezbjeđuju otvorenost vlade efektivno sprovode, da vlada djeluje na potpuno transparentan način, te da vlada radi na promovisanju kulture otvorenosti.

4. Promovisanje građanskog obrazovanja

Parlament ima odgovornost da aktivno promoviše građansko obrazovanje javnosti, naročito mladih, promovišući razumijevanje pravila i procedura parlamenta, rada parlamenta, i uloge parlamenta i njegovih članova.

5. Angažovanje građana i civilnog društva

Parlament ima dužnost da aktivno uključi građane i civilno društvo, bez diskriminacije, u parlamentarne procese i donošenje odluka kako bi efektivno zastupao interese građana i sproveo pravo građana da podnose molbe svojoj vladi.

6. Zaštita nezavisnog civilnog društva

Parlament ima dužnost da podrži mjere koje obezbjeđuju da organizacije civilnog društva budu u mogućnosti da rade slobodno i bez ograničenja.

7. Omogućavanje efikasnog monitoringa rada parlamenta

Parlament je dužan da prizna pravo i dužnost civilnog društva, medija i šire javnosti da prate rad parlamenta i parlamentaraca. Parlament je dužan da se uključi u konsultacije s javnošću i organizacijama civilnog društva koje prate rad parlamenta kako bi podsticali efektivni monitoring i smanjili barijere u pristupanju parlamentarnim informacijama.

8. Dijeljenje primjera dobre prakse

Parlament je dužan da aktivno učestvuje na međunarodnim i regionalnim razmjenama primjera dobre prakse sa drugim parlamentima i organizacijama civilnog društva kako bi se povećala otvorenost i transparentnost parlamentarnih informacija, unaprijedila upotreba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, te ojačalo poštovanje demokratskih načela.

9. Obezbjedivanje pravne pomoći

Parlament je dužan da donosi zakone kako bi obezbijedio da građani imaju efektan pristup pravnoj ili sudskoj pomoći u slučajevima kada je pristup građana vladinim ili parlamentarnim informacijama sporan.

10. Širenje potpunih informacija

Parlamentarne informacije dostupne javnosti su što je moguće više potpune, i odražavaju potpunost parlamentarnog djelovanja, a podložne su usko i precizno definisanim izuzecima.

11. Pružanje pravovremenih informacija

Parlamentarne informacije pružaju se javnosti pravovremeno. Kao opšte pravilo, informacije se pružaju u stvarnom vremenu. U mjeri u kojoj to nije moguće, parlamentarne informacije se javno objavljuju odmah nakon što budu interno dostupne.

12. Obezbjedivanje tačnih informacija

Parlament je dužan da obezbijedi postupak vođenja mjerodavne evidencije i da garantuje da su informacije koje objavljuje javnosti tačne.

Učiniti parlamentarne informacije transparentnim

13. Usvajanje politika o parlamentarnoj transparentnosti

Parlament je dužan da usvoji politike koje obezbjeđuju proaktivno širenje parlamentarnih informacija, uključujući politike o formatima u kojima će se ove informacije objavljivati. Politike parlamentarne transparentnosti moraju biti javno dostupne a moraju se odrediti i termini za njihovo periodično preispitivanje kako bi se iskoristile tehnološke inovacije i primjeri dobre prakse u razvoju. Kada parlament nema neposredni kapacitet da objavi sveobuhvatne parlamentarne informacije, dužan je da razvija partnerske odnose s civilnim društvom kako bi se obezbijedio širi javni pristup parlamentarnim informacijama.

14. Pružanje informacija o ulogama i funkcijama parlamenta

Parlament je dužan da učini dostupnim informacije o svojoj ustavnoj ulozi, strukturi, funkcijama, internim pravilima, upravnim postupcima i toku rada, takođe i iste te informacije o svojim odborima.

15. Pružanje informacija o članovima parlamenta

Parlament je dužan da obezbijedi dovoljne i redovno ažurirane informacije za građane kako bi razumjeli kvalifikacije članova, stranačku pripadnost, izborni mandat, uloge u parlamentu, prisustvo, identitete svojih službenika, i sve ostale informacije koje članovi žele otkriti o sebi i svojim kvalifikacijama. Rad kontaktne informacije za parlamentarne i izbornu uredima članova također će biti dostupni javnosti.

16. Pružanje informacija o zapošljenima u parlamentu i administraciji

Parlament je dužan da učini dostupnim informacije o svom administrativnom funkcionisanju i strukturi zapošljenih u parlamentu koji upravljaju i rukovode parlamentarnim procesima. Kontakt informacije o službenicima odgovornim za pružanje informacija javnosti trebalo bi da budu javno dostupne.

17. Informisanje građana o dnevnom redu parlamenta

Dokumentacija koja se odnosi na vremensko planiranje parlamentarnih aktivnosti mora se obezbijediti za javnost, uključujući kalendar sjednica, informacije o rasporedu glasanja, raspored aktivnosti i raspored zasijedanja odbora. Osim u rijetkim slučajevima koji uključuju hitno zakonodavstvo, parlament je dužan da dovoljno unaprijed istakne obavještenje kako bi se omogućilo javnosti i civilnom društvu da daju svoj doprinos članovima po pitanju predmeta koji se razmatraju.

18. Angažovanje građana na nacrtu zakona

Nacrt zakona mora biti javan i objavljen nakon uvođenja. Prepoznajući potrebu građana da u potpunosti budu informisani o tome i pruže svoj doprinos u predmetu koji se razmatra, parlament će nastojati da obezbijedi javni pristup pripremnoj analizi i osnovnim informacijama kako bi se podstaklo široko razumijevanje političke rasprave o predloženom zakonodavstvu.

19. Objavljivanje zapisnika sa zasijedanja odbora

Izveštaji o zasijedanjima odbora, uključujući i dokumente koje izrađuju i dobijaju, iskazi svjedoka na javnoj raspravi, transkripti i zapisnik o aktivnostima odbora, odmah će biti objavljeni.

20. Evidentiranje parlamentarnih glasova

Da bi se obezbijedila odgovornost članova prema svojim biračima za svoje biračko ponašanje, parlament je dužan da svede na najmanju mjeru upotrebu glasanja putem podjele poslanika na plenarnoj sjednici, a da u većini slučajeva upotrebljava glasanje putem prozivke ili elektronsko glasanje, vodeći i stavljajući na raspolaganje javnosti zapisnik o biračkom ponašanju pojedinačnih članova na plenarnoj sjednici i na odborima. Slično tome, parlament je dužan da svede na najmanju mjeru glasanje preko ovlašćenja kao i da obezbijedi da to ne narušava norme transparentnosti i demokratske odgovornosti.

21. Objavljivanje zapisnika o plenarnim zasjedanjima

Parlament je dužan da sačini, vodi i objavljuje lako dostupne zapisnike o plenarnim zasjedanjima, po mogućnosti u obliku audio ili video snimka, sa onlajn hostingom na trajnoj lokaciji, kao i u formi pisanog zapisnika ili Hansard-a.

22. Objavljivanje izvještaja sačinjenih za ili od strane Parlamenta

Svi izvještaji koje sačini parlament ili za koje se zahtijeva ili je potrebno podnijeti parlamentu, njegovim službama, odnosno odborima, biće objavljeni u cjelosti, osim u usko definisanim okolnostima utvrđenim zakonom.

23. Pružanje informacija o budžetu i troškovima

Parlament ima odgovornost da učini javnim sveobuhvatne, detaljne i lako razumljive informacije o državnom budžetu i javnim troškovima, uključujući i prošle, aktuelne i projektovane prihode i rashode. Isto tako, parlament ima dužnost da objavi informacije vezano za sopstveni budžet, uključujući i podatke o izvršenju budžeta i ponudama i ugovorima. Ova informacija se objavljuje u cjelosti, uz upotrebu dosljedne taksonomije, zajedno s rezimeima pisanim jednostavnim jezikom, objašnjenjima i izvještajima koji pomažu unapređenje razumijevanja građana.

24. Prikazivanje vrijednosti imovine i obezbjeđivanje integriteta članova

Parlament je dužan da učini dostupnim dovoljno informacija koje omogućuju građanima da donesu informisane sudove o integritetu i poštenju pojedinačnih članova, uključujući informacije o prikazanoj vrijednosti imovine članova, njihovim parlamentarnim troškovima i neparlamentarnim приходima, uključujući kamate, dividende, najamnine, ili druge beneficije u naturi.

25. Objavljivanje informacija o neetičkom ponašanju i potencijalnom konfliktu interesa

Parlament je dužan da donese jasno definisana pravila kojim bi se obezbijedilo objavljivanje informacija neophodnih za zaštitu od stvarnog konflikta interesa ili njegove percepcije i etičkih prekršaja, uključujući i relevantne informacije o interakciji članova s lobistima i grupama za pritisak. Parlament je takođe dužan da objavljuje informacije o konačnim rezultatima bilo koje sudske ili parlamentarne istrage po pitanju optužbi za neetičko ponašanje, konflikt interesa ili korupciju.

26. Obezbjeđivanje pristupa istorijskim informacijama

Parlamentarne informacije o prethodnim sjednicama se moraju digitalizovati i učiniti trajno dostupnim građanima za ponovnu upotrebu bez zakonskih ograničenja ili taksi. U mjeri u kojoj parlament ne može digitalizovati i učiniti dostupnim svoje informacije, to će raditi sa spoljnim organizacijama da bi se olakšalo javno širenje parlamentarnih informacija bez ograničenja. Parlament je dužan da obezbijedi javni pristup parlamentarnoj biblioteci čime bi se članovima i javnosti omogućila mogućnost pristupa istorijskim parlamentarnim informacijama.

Olakšavanje pristupa parlamentarnim informacijama

27. Obezbjedivanje višestrukih kanala za pristup informacijama

Parlament je dužan da obezbijedi pristup informacijama o svom radu kroz višestruke kanale, uključujući i neposredni uvid, štampane medije, radijske i televizijske emisije, kao i tehnologije internet i mobilnih uređaja.

28. Osiguravanje fizičkog pristupa

Parlament i njegove plenarne sjednice moraju biti fizički dostupni i otvoreni za sve građane, podložno dokazivoj javnoj bezbjednosti i prostornim ograničenjima.

29. Garantovanje pristupa medijima

Parlament je dužan da osigura da medijima i nezavisnim posmatračima bude dat puni pristup parlamentarnim zasjedanjima; kriterijumi i postupci za obezbjedivanje pristupa medijima moraju biti jasno definisani i javno dostupni.

30. Obezbjedivanje emitovanja i prenosa direktno i na zahtjev

Učiniće se napori da se građanima obezbijedi pristup u realnom vremenu i arhivski pristup na zahtjev parlamentarnim zasjedanjima putem radija, televizije i interneta.

31. Olakšavanje pristupa širom zemlje

U mjeri u kojoj je to moguće, pristup parlamentarnim informacijama neće biti ograničen geografskim barijerama. Iako upotreba web-stranica parlamenta olakšava pristup parlamentarnim informacijama bez geografskog ograničenja, u zemljama gdje su pristup i upotreba interneta ograničeni, parlament je dužan da potraži druge načine obezbjedivanja javnog pristupa parlamentarnim informacijama u cijeloj zemlji.

32. Upotreba jednostavnog jezika

Parlament je dužan da obezbijedi da pravni ili tehnički jezik ne služi kao barijera građanima koji žele pristupiti parlamentarnim informacijama. Prepoznajući potrebu korišćenja preciznog jezika u pisanju zakona, parlament ima dužnost da izradi rezimee pisane jednostavnim jezikom i slične instrumente kako bi se parlamentarne informacije učinile lako dostupnim i razumljivim članovima i građanima različitog obrazovanja i stručnosti.

33. Upotreba više nacionalnih ili službenih jezika

Kada ustav ili parlamentarna pravila predviđaju upotrebu više nacionalnih ili službenih jezika u parlamentu, parlament je dužan da učini svaki razuman napor da obezbijedi simultano prevođenje zasjedanja i brzo prevođenje parlamentarnog zapisnika.

34. Odobravanje besplatnog pristupa

Parlamentarne informacije moraju biti dostupne građanima za nesmetan pristup, ponovno korišćenje i besplatno dijeljenje.

Omogućavanje elektronske komunikacije parlamentarnih informacija

35. Pružanje informacija u otvorenim i strukturisanim formatima

Parlamentarne informacije sastavljaju se i objavljuju u otvorenim i strukturisanim formatima, kao što su strukturisani XML, koji se može čitati i obrađivati na računarima, tako da se parlamentarne informacije mogu lako ponovo koristiti i analizirati od strane građana, civilnog društva, privatnog sektora i vlade.

36. Obezbjedivanje tehnološke upotrebljivosti

Parlament je dužan da obezbijedi tehnološku upotrebljivost parlamentarne informacije pružajući jasna uputstva za korišćenje onlajn baze podataka ili instrumenata koji omogućavaju građanima da pronađu parlamentarne informacije na web-stranici parlamenta. U mjeri u kojoj parlament obezbjeđuje korisnički interfejs, primjeri najbolje prakse će se koristiti za unapređenje njegove upotrebljivosti.

37. Zaštita privatnosti građana

Web-stranice parlamenta moraju imati jasnu i preciznu politiku privatnosti kako bi stavili na znanje građanima na koji način se njihovi lični podaci koriste. Parlament neće nametati zahtjeve za članstvom ili registracijom koji ograničavaju pristup javnosti informacijama na web-stranicama parlamenta ili dopuštaju praćenje ličnih podataka bez izričitog pristanka.

38. Upotreba formata koji nisu vlasnički i softvera otvorenog koda

Parlament je dužan da pruži prednost objavljivanju digitalnih podataka u otvorenim formatima koji nisu vlasnički, i upotrebi besplatnih softverskih aplikacija otvorenog koda.

39. Dozvoljeno preuzimanje radi ponovne upotrebe

Parlamentarne informacije se lako preuzimaju, grupno i u dobro dokumentovanim formatima koji omogućavaju laku ponovnu upotrebu informacija.

40. Održavanje web-stranice parlamenta

Čak i u zemljama s ograničenim korišćenjem interneta, održavanje i redovno ažuriranje sveobuhvatne web-stranice parlamenta je vitalni aspekt parlamentarne otvorenosti u modernom, međusobno povezanom svijetu. Parlament je dužan da obezbijedi da parlamentarne informacije budu dostupne u elektronskom obliku i da gleda na onlajn širenje informacija kao na suštinsko sredstvo komunikacije.

41. Upotreba jednostavnih i stabilnih mehanizama pretrage

Parlament je dužan da učini što jednostavnijim za građane brzo pronalaženje željene parlamentarne informacije stvaranjem baze podataka koja omogućava i jednostavne i složene pretrage korišćenjem odgovarajućih metapodataka. Informacije moraju biti dostupne na mjestu koje ostaje konstantno tokom vremena, na primjer, na web-stranici s trajnim URL-om.

42. Povezivanje srodnih informacija

Parlament će nastojati da poboljša sposobnost građana da pronađu relevantne parlamentarne informacije povezujući ih sa drugim srodnim parlamentarnim informacijama, na primjer, povezivanjem referenci u istoriji zakona sa starijim verzijama zakona, relevantnim izvještajima odbora, stručnim svjedočenjima, sponzorisanim izmjenama i dopunama i na djelove Hansard-a koji sadrže zapisnik o parlamentarnoj raspravi po pitanju relevantnog dijela zakonodavstva.

43. Omogućavanje korišćenja usluga dojave

Kada je to moguće, parlament je dužan da obezbijedi građanima mogućnost da se pretplate na usluge dojave za određene kategorije parlamentarnih aktivnosti kroz upotrebu e-maila, SMS poruka, ili drugih tehnologija.

44. Unapređivanje dvosmjerne komunikacije

Parlament će nastojati da iskoristi alate interaktivne tehnologije u podsticanju sposobnosti građana da pružaju značajne doprinose u zakonodavnim i parlamentarnim aktivnosti, i u olakšavanju komunikacije s članovima ili službenicima u parlamentu.